

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ
TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO
ĮSTATYMO NR. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR 18 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**100 Atkurtai
Lietuvai

Finansų ministerija 2018 m. birželio 29 d. pateikė Vyriausybei svarstyti Vyriausybės programos prioritetinę priemonę įgyvendinančio Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektus, kurie buvo svarstyti 2018 m. rugpjūčio 7 d. tarpinstituciniame pasitarime (toliau – TAP). Šiame pasitarime pasiūlyta Finansų ministerijai įvertinti Užsienio reikalų ir Švietimo ir mokslo ministerijų pastabas dėl egzilio sąlygomis veikiančių aukštųjų mokyklų panaudos teisių naudotis valstybės nekilnojamuoju turtu.

Finansų ministerija, įvertinusi TAP ir 2018-08-21 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusio pasitarimo metu pateiktus pasiūlymus, teikia svarstyti šias pasiūlymų įgyvendinimo alternatyvas:

I alternatyva

Specialiame, visų aukštųjų mokyklų, įskaitant egzilio sąlygomis veikiančių, taip pat kitų mokslo ir studijų institucijų veiklą bei specialius valstybės turto valdymo teisinius santykius reguliuojančio *Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai teisės aktų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nustatyta tvarka gali būti perduotas panaudos pagrindais pagal panaudos sutartį laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui, reikalingas aukštosios mokyklos veiklai vykdyti.*

Pakeisti 2 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras, priimdami šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, gali nustatyti egzilio sąlygomis veikiančių aukštųjų

SyncConvContent1665512892608571781.tmp

mokyklų studijų kryptų vertinimo ir akreditavimo, aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo, realiųjų (materialinių ir žmogiškųjų) išteklių vertinimo, leidimo vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą suteikimo ir jo panaikinimo procedūras, kriterijus, rodiklius, vertinamąsias sritis. Lietuvos aukštųjų mokyklų, kurioms šio įstatymo nustatyta tvarka suteikiamas egzilio sąlygomis veikiančios aukštosios mokyklos statusas, veiklos sąlygas nustato Vyriausybė. **Egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai teisės aktų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nustatyta tvarka gali būti perduotas panaudos pagrindais pagal panaudos sutartį laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančias nekilnojamas turtas, reikalingas aukštosios mokyklos veiklai vykdyti“.**

I alternatyvos

<i>Teigiamas poveikis</i>	<i>Neigiamas poveikis</i>
Sudaroma galimybė egzilio sąlygomis veikiančioms aukštosioms mokykloms, turinčioms ne tik viešosios įstaigos teisinę formą, valstybės nekilnojamuoju turtu naudotis panaudos pagrindais.	Neigiamas poveikis ar pasekmės nenumatomos
Visiems mokslo ir studijų įstatymo subjektams specialieji valstybės turto valdymo teisiniai santykiai nustatomi viename šių subjektų veiklą reguliuojančiame įstatyme, išlaikant šiuo metu tokių subjektų atžvilgiu taikomą <i>lex specialis</i> principą.	
Nepilečiamas ir nepildomas pavienėmis išimtimis bendrasis valstybės turto valdymo teisinis reguliavimas.	
Išlaikomas bendrasis valstybės turto valdymo teisinio reguliavimo principas, kad kitas valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygas ir tvarką gali nustatyti kiti įstatymai.	

II alternatyva

Vyriausybei pateiktame svarstyti **Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo** Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo **projektu keičiamo 14 straipsnio 1 dalyje, kuri nustato galimus panaudos subjektus, nustatyti išimtinę galimybę, kad panaudos subjektu gali būti egzilio sąlygomis veikiančios aukštosios mokyklos.**

- „1) biudžetinėms įstaigoms;
- 2) viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, kurioms atstovauja valstybės ar savivaldybės institucija, ~~taip pat viešosioms įstaigoms — mokykloms ir viešosioms įstaigoms, tenkinančioms visuomenės interesą muziejų sistemoje;~~
- 3) socialinės įmonės statusą turintiems juridiniams asmenims;
- 4-3) asociacijoms (tik šio straipsnio 2 dalyje ~~nustatytais~~ **nustatytiems atvejais veiklos tikslams**);
- 5) politinėms partijoms;
- 6) ~~Juridinių asmenų registre registruotiems profesinių sąjungų susivienijimams (tik šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais);~~
- 7) labdaros ir paramos fondams (tik šio straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais);
- 8 4) **egzilio sąlygomis veikiančioms aukštosioms mokykloms;**
- 5) kitiems subjektams, jeigu tai nustatyta įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ar tarptautiniuose susitarimuose.

II alternatyvos

<i>Teigiamas poveikis</i>	<i>Neigiamas poveikis</i>
Sudaroma galimybė egzilio sąlygomis veikiančioms aukštosioms mokykloms, <i>turinčioms ne tik viešosios įstaigos teisinę formą</i> , valstybės nekilnojamuoju turtu naudotis panaudos pagrindais	Atskira išimtimi papildomas bendrasis valstybės turto valdymo teisinis reguliavimas, galimai neišlaikant bendrojo valstybės turto valdymo teisinio reguliavimo principo, kad kitos valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo sąlygos ir tvarka nustatomi kituose įstatymuose, nors visiems mokslo ir studijų įstatymo subjektams specialieji valstybės turto valdymo teisiniai santykiai nustatomi viename šių subjektų veiklą reguliuojančiame įstatyme, išlaikant šiuo metu tokių subjektų atžvilgiu taikomą <i>lex specialis</i> principą.
	Iš visos mokyklų apimties, kurios netenka panaudos galimybių, išskiriamas vienas subjektas – egzilio sąlygomis veikianti aukštoji mokykla, todėl kitų mokyklų atžvilgiu galimai nėra išlaikomas proporcingumo principas.

III alternatyva

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektu keičiamo 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte palikti šiuo metu galiojančias nuostatas dėl panaudos viešosioms įstaigoms – mokykloms, nes tokia VŠĮ–mokyklų apibrėžtis apima ir VŠĮ egzilio sąlygomis veikiančias aukštąsias mokyklas.

„2) viešosioms įstaigoms, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybė ar savivaldybė, kurioms atstovauja valstybės ar savivaldybės institucija, taip pat viešosioms įstaigoms – mokykloms ir viešosioms įstaigoms, tenkinančioms visuomenės interesą muziejų sistemoje;“

III alternatyvos

<i>Teigiamas poveikis</i>	<i>Neigiamas poveikis</i>
Tęstinė galimybė egzilio sąlygomis veikiančioms aukštosioms mokykloms, kurių teisinė forma – VŠĮ, valstybės nekilnojamuoju turtu naudotis panaudos pagrindais	Kitos teisinės formos egzilio sąlygomis veikiančios aukštosios mokyklos panaudos galimybių neturės
	Pagal Švietimo įstatyme nustatytą mokyklos sąvoką, mokykla yra bet kokios teisinės formos juridinis asmuo, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, kurio pagrindinė veikla yra formalusis ir (arba) neformalusis švietimas. Galiojančios įstatymo nuostatos nesudarė sąlygų tą pačią švietimo veiklą vykdančioms mokykloms, kurios nėra viešosios įstaigos, tikėtis valstybės turto panaudos. Privataus juridinio asmens ar viešojo

	juridinio asmens statusą turinčiose mokyklose, kiek kitaip nei asociacijos formą turinčiose mokyklose, švietimo veikla vykdoma komercinėmis sąlygomis. Ūkinę-komercinę veiklą vykdančių subjektų atžvilgiu esamas teisinis reguliavimas nėra proporcingas.
	Neatitinka Vyriausybės programos prioritetinių tikslų dėl efektyvaus valstybės nekilnojamojo turto valdymo ir Valstybės kontrolės rekomendacijų – pereinamuoju laikotarpiu maksimaliai mažinti panaudos subjektų skaičių ir efektyviai valdyti <i>nenaudojamą</i> valstybės nekilnojamąjį turtą, nes tik toks turtas gali būti perduotas panaudos pagrindais.

Apibendrinama 3-jų alternatyvų poveikio aspektus ir siekdama sudaryti realias galimybes aukštosioms mokykloms, priverstoms nutraukti kilmės šalyje savo veiklą dėl politinių priežasčių, tęsti veiklą Lietuvoje, **Finansų ministerija, kaip institucija, atsakinga už bendros valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo politikos formavimą, siūlo pritarti I alternatyvai, papildant Vyriausybei pateiktą svarstyti įstatymų paketą (įskaitant lydinčiuosius dokumentus) Finansų ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu.**